

Nieuwsbrief Beleggen Na Zomer 2020

Economische Gevolgen Coronacrisis 2020 met sterk Dalende 🙄 & Stijgende Aandelenkoersen ... 😊

De Coronacrisis 2020 leidt tot een **sterk dalende economische groei met recessies** in meerdere landen die **in 2020 wereldwijd op 4,9% (IMF) tot 6,1% (OESO landen) economische krimp wordt ingeschat & stijgende werkloosheid**, waarbij alle Corona gevolgen nog niet verwerkt zijn door de **enorme overheidssteun** aan bedrijven/werknemers tijdens **deze 1^e fase**. Corona kan dus een **sterk neerwaarts effect** hebben op de **macro-economische groeicijfers & de werkloosheid wereldwijd** in veel landen. In vooral het **1^e kwartaal 2020** zagen we door **de Coronacrisis sterk dalende aandelenkoersen**, waarbij direct een **sterk herstel** optrad in het **2^e kwartaal**. Daarna stegen deze zomer de aandelenkoersen juist weer sterk. Terwijl wereldwijd de **macro-economie sterk onder druk** staat zijn de beleggers positief en wordt er **weer veel geld in aandelen** belegd en stegen de aandelenkoersen in **augustus 2020** naar enorme hoogtes: de **S&P 500**, wereldwijd belangrijkste beursindex, **bereikte op 31/8 met 3.500 de hoogste koers** ooit, maar begin september daalden dezelfde koersen weer sterk. Hoewel **de beurs** ooit **de graadmeter** was van **de economie**, is daar **al jarenlang geen sprake meer van**. Hierbij bestaat de **S&P 500** voor **20% uit Big Tech aandelen**, die profiteren van de **digitalisering van de samenleving** en tijdens deze Coronacrisis zijn **veel andere sectoren** (horeca/toerisme & productiebedrijven/vervoer etc.) **de dupe** en hebben de overheden hun nu nog (tijdelijk) gered en zijn beleggers op zoek gegaan naar (stijgende) groeiaandelen, mede omdat **dividend-aandelen sterk in waarde daalden & door de kunstmatige ingreep, die de wereld splits in 2 delen** (macro-economie & beleggers) en **financiële markten extra impuls** geeft: **gratis extra geld 😊...!**

Gratis extra geld....

Zo hebben de **Centrale Banken in Amerika** (FED \$ 1.500 miljard) en **Europa** (ECB € 1.350,- miljard) veel **extra geld in de economie gepompt** (IMF: wereldwijd \$ 10.700 miljard) om deze draaiende te houden en blijft de **extreem lage rente** dus laag en zo **ontwrichten de Centrale Banken** dus de **beleggingsmarkten, huizenmarkten & de wereld van sparen & pensioenen**. Daarom zoeken veel professionele beleggers dus naar groeiaandelen (NB Beurswaarde Apple 1980 \$ 1.2 miljard/08-2020 \$ 2.000 miljard/09-2020 \$ 1.680 miljard) en doen **wereldwijde aandelenbeleggingen** het ondanks deze Coronacrisis dus **erg goed**. Daarbij moeten we niet vergeten dat **overheden in Europa** geleerd hebben van **hun fout (bezuinigen) tijdens de vorige (2009) financiële crisis**, door in **deze crisis extra geld uit te geven om de economie te stimuleren** en bedrijven/werknemers en burgers te ondersteunen en daarom valt de **echte schok** na deze 1^e Coronacrisis nog mee. **Veel economen zijn zeer kritisch op dit CB geldbeleid** omdat **het geld niet 100% in de economie** wordt gepompt en we **geen stijgende economische groei & extra werkgelegenheid** zien en wordt het **2% inflatiedoel** (= geldhoeveelheid maal nu te lage omloopsnelheid) maar **niet bereikt**, waarbij inflatie ook nodig is om de stijgende schulden betaalbaar te houden. Risicovol CB beleid als nieuwe norm.

Waar in moet ik nog gaan beleggen?

Ondanks de door de Coronacrisis dalende economische groei wereldwijd blijven de **beurskoersen van aandelen** vanaf het **2^e kwartaal** weer stijgen en **zijn ook grondstofprijzen** (aardgas/edelmetaal & staal/koper & goud/ijzererts) **erg gestegen**, die normaal juist dalen als de beurskoersen stijgen. Daarbij staat **het beleggen in grondstoffen** bij de **beleggingsprofessionals** (op basis maandelijkse Alpha Research onderzoek) nu zelfs **op 1**, maar zien diezelfde beleggers geen kansen meer om in **olie & gasaandelen** te beleggen, waarbij door heftige spanningen in het Midden-Oosten **de olieprijs** weer een nieuwe knauw kan krijgen. Hoewel **Vastgoed** de afgelopen jaren steeds meer waard is geworden wordt daar nu heel weinig in geïnvesteerd, hebben **de meeste vastgoedfondsen** slecht gepresteerd met **gemiddeld -20% in 2020** en staat **Vastgoed onderaan als gewenste investering** bij dezelfde professionals (zie grafiek verderop).

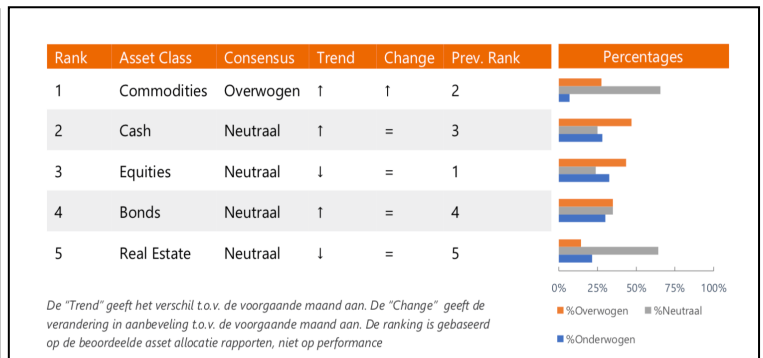
Omdat **naast EU ook USA Staatsobligaties** niets meer opleveren kun je beter maar in **Bedrijfsobligaties** (Inv. Grade op 1/High Yield op 2) & **obligaties van Opkomende Markten beleggen** om nog rendement te maken. Daarbij scoren **Inflation Linked Bonds** in **2020 met +1,57% goed** en zien sommige professionals hierin juist kansen, zeker als de rente straks weer gaat stijgen: nu een goed moment om in te stappen. Grote beleggers als **NL Pensioenfondsen** die echt **meedoen op de beleggingsmarkten** (NB bij **Nieuwe Pensioenwet 2022** kan van **€ 1.500,- miljard pensioenpot** straks **€ 500,- miljard offensiever worden belegd**/zie onze Nieuwsbrief Pensioen 2020 II) zien **kansen in infrastructuur** (minder liquide belegging) en

wordt steeds meer in **andere (duurzame) projecten geïnvesteerd**. De **NL Pensioenfondsen** zien weinig kansen in **Goud & Vastgoed** en gaan ook steeds meer in **Obligaties van Opkomende Markten** beleggen. Hierbij maken beleggingsprofessionals dus **los van regio's** ook een **sterk onderscheid in welke sectoren zij beleggen** in hun aandelenportefeuille. Wat betekent dit voor **uw belegging en uw beleggingsdoel**: in **welke producten/regio's/sectoren** moet u gaan beleggen om **uw lange termijn doel** te halen? We geven aan in **welke 2 regio's** ons inziens nu **de beste kansen** liggen en wat **verder nog relevant is in 2020....**

1A. Kansen Europese Aandelen

De **Europese Aandelen** bleven de laatste jaren sterk achter bij de **USA Aandelen** (2019 EU+ 22%/USA+ 33%) en de **Sell-Off in Maart 2020** maakte die achterstand nog groter, waarbij in de **USA Indices** dus alle **Big-Tech bedrijven** zitten. Omdat Europese aandelen kwa beurswaarde t.o.v. hun winstcijfers per bedrijf nu laag gewaardeerd staan en Europa goed uit deze crisis is gekomen wordt door professionele beleggers (NB TOP 15/op basis vaste onderzoek augustus 2020 Alpha Research) **meer in Europese Aandelen belegd** en zien ze daar **groei kansen** (zie onderstaande grafiek) in de **cyclische EU Aandelen die 50% goedkoper** zijn dan de **USA Cyclische aandelen** en dat zal positief uitpakken voor **EU Aandelen** bij een verder herstel, waarbij voor de komende 10 jaar door deze professionals een rendement van **6,2% per jaar** wordt

Europa	Consensus Top-15	
Onderwogen	25,00%	20,00%
Neutraal	35,42%	20,00%
Overwogen	39,58%	60,00%
		100,00%

verwacht, waarbij het door de **ECB gevoerde Monetaire & Fiscale steunpakket** daartoe positief bijdraagt. Hierbij moeten we niet vergeten dat Europa meer blootgesteld is aan **Cyclische sectoren** zoals **Industrie en basismaterialen** en veel minder aan bedrijven uit **de gezondheidszorg & IT Bedrijven** zoals in de USA. Daarbij is **deze zomer de koers van de US Dollar sterk gedaald** en is de **EURO weer gestegen** t.o.v. de **US Dollar**, waarbij dat mede komt omdat de rente in USA veel lager is dan voorheen, geen 2^e steunpakket door de FED/USA is gedaan & omdat Europa deze crisis goed heeft aangepakt en zien meerdere beleggers dus **groei kansen in Europese Aandelen naast USA Aandelen als basis (CORE/All Time High waardering)**. Dat is de reden dat naast de sterke stijging van de S&P 500 ook Europese Aandelen het best goed doen in 2020. Daarbij heeft **Europa economisch (niet politiek) een grote, zeer goed ontwikkelde thuismarkt & Europese regelgeving & bedrijfsnormen** die wereldwijd steeds meer **nieuwe Standaard Norm worden**.

1B. Wat is de kracht van de EU?

De macht van de EU is in de basis de enorme omvang van **haar eigen interne markt**. Daarbij past de EU voor **alle EU landen samen** voor **die interne markt dezelfde regels** toe inzake **ESG Normen voor Milieu & Klimaat, Voedselvoorziening, Data & Richtlijnen** voor **chemische/andere producten** en past de EU de **strengste Mededingingsregels** toe over **Kartelvorming/Staatssteun & Marktdominantie**. Daarbij moeten alle **wereldwijde bedrijven** die in de **EU actief** zijn aan **deze Strikte EU regels voldoen** en zijn deze EU Regels wereldwijd steeds vaker **de nieuwe norm**, die steeds meer externe landen overnemen en zelfs door de **Grote Big Tech bedrijven** uit de USA worden omarmd. Omdat **EUROPA een sterk concurrerende thuismarkt** is en **geen monopolie land** (zoals USA), kunnen **EU bedrijven** die dat **intern doorstaan** feitelijk **de hele wereld aan** 😊 en heeft de **EU** zich altijd ingezet voor een **vrije interne markt** met **gelijkwaardige eisen aan elk bedrijf**. Dat maakt EU haar concurrentiekracht relevanter en zo maakt de **EU haar eigen exportbedrijven juist sterker**. Dankzij de digitalisering verdienen de **USA en China wereldwijd het meeste geld** (dankzij vooral hun Big Tech bedrijven), maar bepaalt **Europa dus wereldwijd de regels....** Daarbij maakt Europa met haar **Europese Green Deal** (CO2 Grensheffing & nieuwe Plastic & Digitale Taks) & **EU Taxonomie** (regelgeving ESG & duurzame normen bedrijven & beleggen) **haar duurzame Europese klimaatambities & het voortbestaan van onze planeet dus als speerpunt** en wereldwijd zet de EU dus wel grote stappen, die ook steeds meer wordt uitgevoerd door andere landen, zoals China.

USA als de bron van het **kapitalisme & globalisering** heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een **Monopolie land: Grote Bedrijven** bepalen alles wat er gebeurt, zij maken steeds meer winst & kopen extra eigen aandelen in (dan wel kopen nieuwe bedrijven op) en **investeren zo steeds minder geld in de echte economie** en dit **zichzelf ontwikkelde Gigantisme** (zonder strikte regels) pakt **de hele wereld van het vrije marktkapitalisme** aan. Door de Coronacrisis komt de globalisering steeds meer onder druk te staan en moeten we ook in **Europa dus zelf onze eigen producten/grondstoffen & groene energie gaan maken**. Wij zijn zelf positief over Europese Aandelen, omdat we daar vooral nog groeikansen zien.

2. Aandelen & Obligaties Opkomende Markten

Daarbij zien professionals ook kansen in **Aandelen van Opkomende Markten**, omdat **de beurswaarde van die bedrijven** t.o.v. van hun winst **ook relatief laag** is (K/W 12,7 versus 16,9 OESO landen). Weliswaar dalen Opkomende Markten tijdens een beurscrisis (zoals Coronacrisis) sterker dan Ontwikkelde Markten maar blijven **professionele beleggers** geïnteresseerd om vooral in **het -deels ontwikkelde- Asia-Pacific** te beleggen, dat zich sterk herstelde na de 1^e Coronacrisis & als **gewenste Regio op Nummer 1 staat/USA 2**. Inmiddels bestaat de **MSCI Emerging Markets Index** voor **41% uit Chinese Bedrijven**, waarvan de **Chinese Techbedrijven** een groot deel uitmaken, die steeds sterker in opkomst zijn. Daarbij worden er ook steeds meer **Chinese Obligaties** toegevoegd aan indices van de **EM Obligatie fondsen**. **China** heeft een stabiele **Investment Grade Rating & 10 jarige Chinese Staatsobligatie** levert nu **2,6% rente** op. Daarbij is de **Chinese Munt** stabiel t.o.v. de **Euro** waardoor **het valutarisico beperkt is** als er via de EM fondsen meer in **Chinese Aandelen & Obligaties** wordt belegd, waarbij **China de 2^e wereldmacht is & haar groei tot Wereldmacht nr. 1** steeds meer aan het uitbreiden is. Daartoe **investeert China veel geld in de nieuwe Zijderoute & in economische projecten in individuele landen** (Azië/EU landen & Afrika/Latijns Amerika), waar zij kansen zien om **hun economische groei**, dan wel **grondstoffen/goederen/IT diensten** vandaan te halen en met al die investeringen maken ze vrienden in individuele landen, die hierdoor vaak wel een **steeds hogere schuld** krijgen bij China, wat die landen dus wel kwetsbaar (& pro China) maakt en zo laat China zien dat zij de **nieuwe wereldmacht** aan het worden zijn. Daarbij moeten we dus niet vergeten dat **China een autoritair geleide, slimme economische macht** is die politiek & economisch agressiever wordt.

Daarbij heeft China een **erg sterke innerlijke markt** die sterk doorgroeit vanwege de **hoge consumentenbestedingen** en is hun **economische groei** steeds **minder export gedreven**. De **Chinese Centrale Bank** heeft **veel meer gereedschap** in haar kist dan de **ECB/FED** en **China haar rentebeleid** is gebaseerd op **echte groei & assets inflatie** (niet op werkeloosheid/prijsinflatie). China wordt steeds minder afhankelijk van **Export** en heeft al hele **goede Big Tech/Telecombedrijven**, die door de **handelsonderzoek die USA met China** voert dus wel sterk onder druk staan, wat **negatieve gevolgen** heeft voor **wereldwijde economie, die door de Coronacrisis al toegaat naar De-Globalisering**. Deze strijd om het **wereldleiderschap** kan een sterk negatief effect hebben op wereldwijde beurzen, maar moet de **USA** niet vergeten dat de **Chinezen bijna 2/3** van het **totaal aantal US dollars** bezitten & zo kunnen zij de **US Dollar koers** extra sterk onder druk zetten bij een uit de hand lopend **conflict met China**. Wij geloven zelf dus wel om (deels/stel max 25%) te gaan beleggen in **Aandelen & Obligaties van Opkomende landen** maar moet je goed analyseren **in welke opkomende landen** jouw **Opkomende Markten Fonds** belegd. Landen als **Argentinië, Brazilië, Zuid-Afrika en Turkije** scoren nu erg slecht en doen vooral **Asia-Pacific & China** het dus erg goed.

3. Naast regionale spreiding wordt sectorspreiding ook steeds relevanter.

Naast een **regionaal goed gespreide portefeuille** (Wereld/USA/Europa/Azië-Opkomende landen) en dat u **naast Staatsobligaties** nu in **Bedrijfsobligaties & Obligaties Opkomende Markten** moet beleggen is het ook goed naar het oordeel van professionals over **de verschillende sectoren** te kijken: **sectoren die Hoog scoren** (Gezondheidszorg /IT/Communicatie Diensten/Grondstoffen), **sectoren die Neutraal scoren** (Consumentenproducten/Energie/Materialen) & **Negatief** (Industrie/Financiële Bedrijven/Gereedschap) **scoren** en soms kan deze analyse van de beleggingsprofessionals waarde toevoegen aan uw portefeuille. Als u ook gelooft in **duurzaam beleggen** kan het **beleggen in bepaalde sectorfondsen** (voor zover beschikbaar bij uw aanbieder) waarde toevoegen aan uw portefeuille en moeten we **de geselecteerde fondsen** dus kritisch analyseren op basis van **hun risicoprofiel & sectorspreiding** en de kansen die we zien in bepaalde sectoren dus ook benutten. Daarbij is het bij beleggen in obligaties heel relevant om vooral de **High Yield Bedrijfsobligatiefondsen & Opkomende Markten Obligatiefondsen** goed met elkaar kwa samenstelling en risicoprofiel met elkaar te vergelijken.

4. Duurzaam beleggen wordt steeds relevanter

Het **totaal beheerd ESG Vermogen** (Milieu/Sociaal Beleid & goed ondernemersbestuur) is in **2019 gestegen met 56%** (€ 120,- miljard) naar **€ 668,- miljard**. Daarbij hebben **duurzame fondsen in 2020** tijdens de Corona-crisis volgens Morningstar **beter gepresteerd** dan gewone fondsen en over de **afgelopen 10 jaar** presteerde meer dan **50% van duurzame fondsen** beter dan **niet duurzame fondsen**. Daarbij wordt het voor **beursgenoteerde bedrijven** steeds relevanter om naast hun **financiële gegevens** ook **ESG Data te rapporteren** (hoe duurzaam & toekomstbestendig is/wordt uw bedrijf?) en daar is nu nog **geen Algemene Standaard (EU Taxonomie) Norm** voor, maar gaan we die kant steeds meer op en komen ook **individuele bedrijven** (zoals Oliegigant BP) met **concrete klimaatplannen** om hun ondernemingsstrategie aan te passen aan de **duurzaamheidseisen van morgen**. Daarbij blijft het **risico op greenwashing** bestaan: een investering/belegging/obligatielening wordt groener voorgesteld dan hij is, wat de **EU** met haar **nieuw opgestelde beleggingsregels** (die formeel vanaf 1/3/2021 ingaan) wil gaan bestrijden.

Daarbij heeft de EU aangegeven haar **EU Herstelplan** van **€ 750,- miljard** te koppelen aan de **EU Green Deal** zodat **25% van het geld naar het klimaat** gaat. Ook overheden kunnen hun staatssteun na de 1^e Coronagolf ook inzetten voor **bedrijven/sectoren** die deze crisis aangrijpen om een **duurzame (door)start** te maken (**groene subsidies/transitie fossiel naar duurzame energie** etc.). Daarbij willen **37 OESO Landen** een **groene belasting** gaan heffen op **bedrijven die (teveel) CO2 uitstoten**, zodat **de belastingen eerlijker en groener** worden en veel bedrijven sneller de transitie naar een **duurzame toekomst** maken. Daarbij blijkt uit meerdere onderzoeken dat **particuliere beleggers** steeds meer op zoek zijn naar **duurzame indexfondsen** & moeten er dus **meer duurzame indices** komen voor **alle Aandelen/Obligatie & Sector Fondsen**, waarbij **de huidige transparantie & eenvoud** bij de samenstelling van die **duurzame indices** nog **onvoldoende** is, maar als er **straks erkende ESG-ETF's & Indices** komen gaan **86% van de professionele beleggers** die ESG-ETFs inzetten als **strategische lange termijn allocatie**. Het is duidelijk dat duurzaam beleggen steeds relevanter wordt en dat ook de EU/ECB hierin meer geld gaan investeren. Daarbij heeft **toezichthouder AFM** aangegeven dat **klimaat en milieurisico's** onderdeel moeten worden van het **financiële systeem**, zodat duurzaamheidsdata beter vergelijkbaar worden en dat **de ESG Data** naast **Financiële Data van alle bedrijven** **gemeenschappelijk, openbaar & gratis verstrekt moeten worden** (via ESAP Register) en hiertoe moeten ook de Rating Agencies & gespecialiseerde databedrijven gereguleerd worden en ook onder gemeenschappelijk toezicht komen (via ESMA), volgens de AFM.

5. Waar liggen wereldwijd de grootste risico's?

De tijd dat de **prijs van aandelen** een logische relatie vormt met de **stand van de economie** en de **winstverwachting van bedrijven** is **alweer 10 jaar voorbij**. Markten reageren nu op het **beleid van Centrale Banken**: **extra stimuleringsmaatregelen** is **permanente, kunstmatige meewind** op de **financiële markten**. **Lage rentes** is **goedkoop geld** dat op zoek gaat naar **beter renderende investeringen** en dat **joeg de aandelenkoersen de afgelopen jaren omhoog**. Het ruime monetaire beleid met zeer lage rente betekent dat **niet levensvatbare bedrijven** in stand worden gehouden en **die lage rente** heeft een **prijddrukkend effect** op alle producten, wat leidt tot een **overaanbod van producten tegen lagere prijzen**. De **lage rente** was vroeger een **conjunctuur-instrument** die **bij tijdelijke inzet de economie en prijzen kon stimuleren**, maar is al jarenlang **structureel CB beleid** en dat leidt maar niet tot de **gewenste 2% inflatie**. Dit maakt **kapitaal goedkoper** en doet **de vraag naar arbeid afnemen**, waardoor de prijs van arbeid ook daalt. Het drukkende effect van de **kosten op arbeid & kapitaal** maakt dat de **winsten van (vooral grote) bedrijven** **structureel** in de lift zitten, wat dus deels de **jarenlange bullmarkt van de aandelen** verklaard.

Grote zorgen zijn er om de **sterk gestegen & stijgende schuldenberg** van veel landen en veel bedrijven. De **Schuldenberg was wereldwijd in 2019** al opgelopen naar **\$ 243.000 miljard wereldwijd ofwel \$ 32.000,- per wereldburger**: **3 x de omvang van de hele wereldeconomie** en **1,5 keer meer dan 10 jaar geleden**. De **totale schuld van de USA bedrijven** is **\$ 1300 miljard**: **49% van bruto binnenlands product**, waarbij **50% van die bedrijfskredieten Investment Grade BBB-rating** heeft met kans dat die bedrijven een **lagere High Yield waardering** krijgen bij een nieuwe economische crisis. **USA Bedrijfsschulden** zijn gemiddeld **ruim 3,5 maal hun bedrijfsresultaat** en bij **High Yield Bedrijven** **ruim 5,4 maal hun bedrijfsresultaat**. Omdat geld bijna gratis is gaan bedrijven ook meer lenen om **extra eigen aandelen in te kopen** en dat geld vloeit steeds meer naar **aandeelhouders/rijken** en dat vergroot de **interne ongelijkheid** in **Westerse Ontwikkelde landen**. Hoewel globalisering de westerse landen veel heeft opgeleverd heeft dat **vooral arme landen & haar inwoners** (met veel minder armoede) naar een **hoger niveau** gebracht. **Gigantisme, De-Globalisering & Big Tech** die bepalen wat er gebeurt, **welkom in 2020 belegger** met **veel zorgen voor morgen** 😞, die u kunt overleven door de **Basis Beleggingsprincipes** te handhaven... 😊. Life Supply 2020